

Duurzaamheidsmonitor vleesvee

Categorie	DUURZAAMHEIDSINITIATIEF	verduidelijking	controle	Link monitor melkvee	Aan-kruis-vak	
Dierengezondheid	1.1	De veehouder heeft een contract afgesloten met een vaste bedrijfsbegeleidende dierenarts.		contract voorleggen	1.1	
	1.2	De veehouder neemt bioveiligheidsinitiatieven en ziektepreventie: - voetbad voor bezoekers - bedrijfskledij/laarzen voor bezoekers; - vaccinatie van dieren - hygiënemaatregelen	minstens 1 initiatief moet toegepast worden op het bedrijf om de maatregel te valideren. Initiatief nemen rond bioveiligheid is ook opgenomen in de sectorgids dierlijke productie. Preventieve aanpak via vaccinatie, hygiënemaatregelen (bv. kalverboxen reinigen en ontsmetten vooraleer nieuwe kalveren op te zetten, aparte kledij/laarzen per diergroep, voetbad voor bezoekers, ...)	controle of 1 of meerdere maatregelen aanwezig zijn/toegepast worden. Aantonen vaccinatie via dierenartsfactuur, aanwezigheid entstof, ... of interview veehouder		
	1.3	De veehouder beperkt de infectiedruk op zijn bedrijf door bij aankoop van dieren het aankoopprotocol toe te passen en de aangekochte dieren te screenen op infecties. Bij aankomst van de dieren op het bedrijf plaatst hij deze in quarantaine.		Aankoopprotocol kan aangetoond worden via uitslagen van analyses of de kostenafrekening van analyses	1.8	
	1.4	De veehouder volgt een aantal dierziekten actief op of bestrijdt deze: Neospora/Salmonella/mycoplasma/paraTBC/leverbot/leptospirose	Opvolging van dierziekten via screening en behandeling dieren	voorleggen van analyserapporten	1.7	
Dierenwelzijn	2.1	De veehouder heeft aandacht voor gezonde klauwen van de dieren: - minstens jaarlijks klauwen van de fokdieren laten verzorgen door externe klauwverzorger/dierenarts - zelf de klauwen van de fokdieren verzorgen (eigen klauwverzorgingsbox)	Aandacht voor klauwen kan via: - jaarlijks klauwen van de fokdieren laten verzorgen door externe klauwverzorger/dierenarts - zelf de klauwen van de fokdieren verzorgen (eigen klauwverzorgingsbox) - aandacht voor mineralenhuishouding dieren	controle via factuur externe klauwverzorger of aanwezigheid eigen klauwverzorgingsbox, of rantsoenberekening, factuur mineralenaankoop		
	2.2	Het bedrijf is schurftvrij of de veehouder bestrijdt schurft bij de probleemdieren.		actieplan voorleggen of aanpak schurftbestrijding via TVD document of aantonen scheren en behandelen of interview veehouder en visuele controle (dieren)		
	2.3	De koeien in reproductie hebben toegang tot de weide tijdens het weideseizoen.	de koeien moeten de mogelijkheid hebben om minstens tijdens het weideseizoen de weide op te gaan.	visuele controle van mogelijkheid tot weidegang tijdens beweidsseizoen of controle voldoende grasland via VA ¹ of eventueel via beweidsregister of teeltfiche		
	2.4	De kalveren kunnen zogen bij koeien in eerste levensmaanden.		visuele controle		
	2.5	De veehouder laat het natuurlijk gedrag van de dieren toe door geen elektrische afspanning te voorzien boven de boxen.	Boven de boxen mogen geen stroomdraden aanwezig zijn	visuele controle boxen of interview veehouder		

¹ VA: Verzamelaanvraag

	2.6	De perinatale sterfte (<7 dagen na geboorte) op het bedrijf is beperkt tot minder dan 5%.	sterftcijfer berekenen : aantal afgevoerde kalveren (50kg) naar Rendac is max 5% van het totaal aantal dieren	controle o.b.v. Rendac- en Sanitelgegevens of fiche SPOT (Arsia)		
	2.7	De dieren worden onthoofd onder verdoving en met gebruik van een pijnstillert.	Verdoving en pijnstillert zijn nodig om voor dit punt in aanmerking te komen. Verdoving is wettelijk verplicht, het gebruik van een pijnstillert niet.	controle via TVD document en interview veehouder		
	2.8	De veehouder gebruikt technische hulpmiddelen om het exacte afkalftijdstip te bepalen.	opvolging kalving kan via temperatuursopvolging of via technische hulpsystemen (bv. sensoren, ...)	controle op aanwezigheid of hulpsystemen, notitieschrift temperatuur per dier		
	2.9	De veehouder beschikt over een propere afkalfruimte en/of keizersnedebox (eventueel met katrol) om de kalving maximaal te faciliteren.		Visuele controle aanwezigheid afkalfruimte en/of keizersnede box		
	2.10	De veehouder maakt gebruik van bodywarmers of verwarmingslampen bij de kleine kalveren tijdens koude periodes.		Controle op aanwezigheid bodywarmers, verwarmingslampen		
	2.11	De dieren blijven tijdens de winterperiode op stal of de veehouder voorziet de nodige beschutting voor de dieren die tijdens deze winterperiode op de weide verblijven.		Controle via interview veehouder of aanwezigheid schuilhok/stal		
	2.12	De dieren moeten de nodige beschutting hebben tegen de zon tijdens een hitteperiode.	aanwezigheid van een schuilhok in de weide of natuurlijke beschutting (bv. bomen, kleine landschapselementen, ...) waar dieren kunnen schuilen en schaduw vinden. Dit is ook opgenomen in de sectorgids dierlijke productie.	Visuele controle en interview veehouder		
Energie	3.1	Het bedrijf beperkt de primaire energiebehoefte via spaarlampen in de stal (HPS, HPI, LED).		visuele controle of facturen		
	3.2	De veehouder laat een energiescan uitvoeren.		bewijs van energiescan voorleggen	3.1	
	3.3	Het elektriciteitsverbruik van het bedrijf is ten dele of volledig afkomstig van duurzame eigen productie via: - zonnepanelen: ..... KWh + ... % van energiebehoefte van het bedrijf - vergistingsinstallatie: .....kWh + ... % van energiebehoefte van het bedrijf - windmolens: .....kWh + ... % van energiebehoefte van het bedrijf	Minstens 1 aanwezig + notering jaarlijkse productie + aandeel (%) van benodigde eigen energiebehoefte van het bedrijf	controle op aanwezigheid	3.5	
Biodiversiteit	4.1	De veehouder houdt zwaluwnesten/vleermuizenpopulatie/uilenpopulatie in stand.	Aanwezigheid van zwaluwnesten, uilenbakken, ...	visuele controle of interview veehouder		
	4.2	De veehouder is ingeschreven op één van de volgende BO/AMV of sloot een overeenkomstige BO met een natuurvereniging: - akkervogel-/weidevogelbeheer/hamsterbescherming en/of - perceelsrandenbeheer en/of - beheer van kleine landschapselementen - botanisch beheer	BO: beheersovereenkomst AMV: AgroMilieuVerbintenis	controle via contract	4.2	
	4.3	De veehouder draagt bij tot het in stand houden van valleilandschappen door het aanhouden van blijvend grasland. Er is minstens 25 % aandeel blijvend grasland in de totale ruwvoederteeltoppervlakte.	onder ruwvoederteelten worden grasland, grasklaver en mais verstaan. De teelten blijvend grasland worden met de status "BG" aangeduid op de VA	controle via VA		

	4.4	De veehouder draagt bij tot het onderhoud en het in stand houden van natuurweiden via begrazing of maaien.		bewijs via inscharringscontract met natuurvereniging of overheid of interview veehouder		
	4.5	De veehouder doet aan diervriendelijk maaibeheer	De veehouder probeert tijdens het maaien maximaal te voorkomen dat vogels of kleine zoogdieren gedood worden tijdens het maaien (bv. schrikbalken op maaimachine, aangepast maaipatroon, ...)	Interview veehouder		
Milieu en omgeving	5.1	De veehouder zet in op een verzorgde bedrijfsomgeving en zorgt voor milieuvriendelijke afvalverwerking.		visuele controle + contract, factuur of afleveringsbewijs op het containerpark/afvalophaler of interview veehouder	4.4	
	5.2	De veehouder zet in op een milieuvriendelijke bestrijding van insecten en ander ongedierte.	Als milieuvriendelijke technieken worden beschouwd: insectenvallen, vliegenplakkers, elektrische lampen, muizen/rattenvallen, ...). Lijmplaten om knaagdieren te bestrijden komen niet in aanmerking	visuele controle of via facturatie/contract bestrijdingsfirma	4.6	
	5.3	De veehouder voedert de dieren bij tijdens de weideperiode op een verharde of propere voederplaats.	de voederplaats in de weide mag geen modderpoel zijn	visuele controle		
Dierenvoeding	6.1	De veehouder optimaliseert de voederefficiëntie via kuilanalyses en een rantsoenberekening.		aanwezigheid van kuilanalyses max 1 jaar oud	5.1	
	6.2	De veehouder zet in op de productie van eigen of regionaal geproduceerd ruwvoer, granen of eiwitrijk voeder (bv. vlinderbloemigen, soja, ...).	Er is een AgroMilieuVerbintenis "vlinderbloemigen" afgesloten of via het teeltplan of facturen van de laatste 3 jaar van zaden of via een regionale aankoopovereenkomst wordt de teelt of aankoop van vlinderbloemigen aangetoond	controle via contract BO, VA of facturen zaaizaad, of een regionale aankoopovereenkomst (regionaal= België, GHLuxemburg, Frankrijk (de regio's Nord-Pas-de-Calais, Picardië, Haute-Normandie, Île-de-France, Champagne-Ardenne, Elzas en Lotharingen), Duitsland, de deelstaten Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Hessen, Saarland, Baden Württemberg), Nederland (de regio's Zuid-, West- en Oost-Nederland)	5.2	
	6.3	De veehouder maakt gebruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja	Maatschappelijk verantwoorde soja wordt geleverd door de veevoederfirma's actief in België met een collectief certificaat	Controle via facturen en lijst BFA van veevoederfirma's		
	6.4	De veehouder maakt gebruik van bijproducten (bv. bierdraf, bietenpulp, bijproducten van de bio-ethanolvergisting, groentenresten, ...).	Groentenresten, geen groentenaafval	controle via facturen	5.5	
	6.5	De veehouder dient voldoende en vlug kwaliteitsvolle biest toe aan de kalveren.	Voldoende biest: 10% van het lichaamsgewicht van het kalf is aanbevolen Vlug: binnen de 6 u na de geboorte	interview veehouder		

Bodem	7.1	De veehouder neemt maatregelen in kader van of is ingeschreven op één van de volgende BO/AMV: - mechanische onkruidbestrijding en/of - directe inzaai/niet-kerende bodembewerking en/of - BO Water en/of - erosiebestrijding	BO: beheersovereenkomst AMV: AgroMilieuVerbintenis Maatregelen kunnen divers zijn: bv. aanleg erosiestroken, teeltmaatregelen, de inzet van specifieke werktuigen, ...	controle overeenkomst of interview	4.1	
	7.2	De veehouder neemt initiatief om het C-gehalte in de bodem op te drijven via het gebruik van stalmest of gecertificeerde compost of teeltafwisseling gras/akkerland.		controle via factuur loonwerker/leveringsbon/eigen bemestingsfiche/controle VA		
	7.3	De veehouder maakt gebruik van precisiebemestingstechnieken zoals het toedienen van drijfmest via een mestinjector en/of kunstmest met kantenstrooier.	minstens aan 1 van beide voldoen	eigen toestel (fysiek aanwezig of factuur) of factuur loonwerker		
Water	8.1	De veehouder maakt gebruik van alternatieve waterbronnen: - regenwater en/of - oppervlaktewater - reinigingswater	Reinigingswater voor bv. beregening, besproeien van teelten	controle op aanwezigheid of factuur regenwaterput/opvang of interview veehouder	6.2	
	8.2	De veehouder zet in op de zuivering van afvalwater via: - rietvelden en/of - biofilter en/of - waterzuivering en/of		controle op aanwezigheid,	6.3	
Sociaal	9.1	Het bedrijf is erkend als kijkboerderij/bezoekboerderij of neemt deel aan publieke activiteiten voor vulgarisatie van de landbouw.		bewijs van samenwerking met organisatie, inrichting bedrijf,	7.1	
	9.2	Het bedrijf is erkend als zorgboerderij (opvang van hulpbehoevenden) door een lokale/regionale overheid.		bewijs van zorgboerderij	7.1	
	9.3	Het bedrijf commercialiseert zijn dieren via de korte keten (hoevewinkel, directe verkoop slager, directe verkoop aan buurtwinkel, buurtsupermarkt, ...).		controle op aanwezigheid of via facturatie	7.1	
	9.4	Het bedrijf ontwikkelt toeristische activiteiten (gastenverblijf, B&B, ...).		controle op aanwezigheid, uitgeschreven facturen	7.1	
	9.5	het bedrijf neemt deel in samenwerkingsverbanden zoals een machinerij, producentenorganisatie, ...	1 of meerdere aanwezig	bewijs van lidmaatschap	7.2	
Economisch	10.1	De veehouder voert een door de regionale overheden erkende bedrijfseconomische boekhouding.		voorleggen boekhouding of factuur van boekhouding	7.4	
	10.2	De veehouder beschikt over een weeginstallatie om de gewichten van zijn dieren op te volgen.		controle op aanwezigheid of bewijs via factuur		
	10.3	De veehouder haalt voldoende groei bij zijn dieren. De gemiddelde groei/dag van de stieren op IVB is groter dan 750 g/dag.		Controle via IVB gegevens		